

Sygn. akt VI U 86/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSR Maria Sałacińska

Protokolant: protokolant sądowy Lena Fremmel

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2018 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) W. z dnia 3 lutego 2017 roku, znak: (...) - (...) - (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)w W.

z udziałem zainteresowanego Urzędu Miejskiego w W.

o zasiłek chorobowy

1. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. z dnia 3 lutego 2017 roku, znak: (...) - (...) - (...) w ten sposób, że ustala podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego za okres od 12 maja 2016 roku do 10 sierpnia 2016 roku w wysokości 2.700,00 zł, a po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% - w wysokości 2.329,83 zł;
2. w pozostałym zakresie oddala odwołanie.

Sygn. akt VI U 86/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 03.02.2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. ustalił podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego K. S. za okres od 12.05.2016 r. do 10.08.2016 r. w wysokości minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w r. 2016 tj. 1850 zł – a po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia w wysokości 1596,36 zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczona została na mocy wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe z 26.08.2015 r. (sygn. akt VI P 261/14) przywrócona do pracy oraz zasądzone na jej rzecz trzy kwoty 2862,00 zł brutto tytułem wynagrodzenia za trzy miesiące pozostawania bez pracy. Organ rentowy uznał wypłacone wynagrodzenie za wynagrodzenie za okres od 04.04.2014 r. do 08.03.2016 r. (czas pozostawania bez pracy) i uwzględnił je przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego. Organ rentowy również uwzględnił przy obliczaniu podstawy wymiaru zasiłku wynagrodzenie za marzec 2016 r. (2700 zł). W ocenie organu rentowego zasądzone wynagrodzenie bez względu na faktyczną wysokość powinno być traktowane jako wynagrodzenia za cały okres pozostawania bez pracy. Wynagrodzenie to stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne jako przychód pracownika, a okres od rozwiązania stosunku pracy do przywrócenia do pracy jest okresem ubezpieczenia. Wobec tego organ rentowy przyjął art. 36 ust. 1 ustawy zasiłkowej za podstawę ustalenia wymiaru zasiłku chorobowego.

(decyzja z 03.02.2017 r. – akta organu rentowego)

Od powyższej decyzji K. S. wniosła odwołanie i o zmianę poprzez przyjęcie, że trzy kwoty 2862,00 zł brutto należy wliczyć od miesiąca marca 2016 r., gdyż w tym miesiącu zostały faktycznie wypłacone. Wobec powyższego odwołująca wniosła o ustalenie podstawy zasiłku chorobowego w kwocie 10.706,73 zł plus 2700 zł wynagrodzenia za marzec 2016 r. plus 216 zł wynagrodzenia za kwiecień 2016 r. W uzasadnieniu wskazała, że okres pozostawania bez pracy za który nie przyznano wynagrodzenia, nie jest okresem zatrudnienia, nie podlega wliczeniu do okresów od których zależy nabycie uprawnień pracowniczych oraz w tym okresie pozostania bez pracy nie można nabyć żadnych uprawnień pracowniczych w tym wynagrodzenia. Pracownik przywrócony do pracy orzeczeniem sądu nie pozostaje w stosunku pracy.

(odwołanie – k.18-19)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu powtórzył argumentację z zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 10-11)

Sąd w toku postępowania zawiadomił zainteresowanego Urząd Miejski w W., który do zamknięcia rozprawy nie zajął stanowiska w sprawie.

(postanowienie z 20.10.2017 r. – k. 36)

Sąd ustalił co następuje:

K. S. była zatrudniona w Urzędzie Miejskim w W. od 01.03.2011 r. Wynagrodzenie za pracę określone ostatnią umową o pracę zawartą na czas nieokreślony z 24.05.2011 r. wynosiło 2700,00 zł brutto.

Odwołująca się K. S. została zwolniona z pracy w Urzędzie Miejskim w W. z dniem 03.04.2014 r. w trybie bez wypowiedzenia (art. 52 § 1 pkt 1 KP).

W wyniku rozpoznania przez sąd pracy jej odwołania od rozwiązania z nią umowy o pracę bez wypowiedzenia Sąd wyrokiem z 26.05.2015 r. przywrócił ją do pracy w Urzędzie Miejskim w W. oraz na podstawie art. 57 § 1 KP, zasądził na jej rzecz trzy kwoty po 2.862,00 zł brutto tytułem wynagrodzenia za 3 miesiące pozostawania bez pracy od dnia 4 kwietnia 2014 r. – pod warunkiem podjęcia przez nią pracy w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Powyższy wyrok stał się prawomocny z dniem 26.02.2016 r. , kiedy to Sąd Okręgowy oddalił apelację od niego.

(akta osobowe K. S.; rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z 02.04.2014 r. – k. 69 a.o. K. S.; wyrok z 26.08.2015 r. o sygn. akt VI P 261/14 wraz z uzasadnieniem – k. 79-85 a.o. K. S.; zeznania odwołującej K. S. na rozprawie z 20.04.2018 r. – protokół rozprawy od 00:01:50 do 00:07:58; wyrok oddalający apelację z 26.02.2016 r. o sygn. akt VII Pa 136/15– akta organu rentowego.)

Odwołująca zgłosiła się w określonym w wyroku terminie do pracy w Urzędzie Miejskim w W.. Stosunek pracy został reaktywowany. Odwołująca się powróciła do pracy 09.03.2016 r. . Urząd Miejski w W. wypłacił jej zasądzone wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy w kwocie łącznie 8.586,00 zł brutto.

Odwołującej się za marzec 2016 r. została wypłacona kwota 8.586,00 zł brutto tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy oraz kwota 2.120,73 zł tytułem wynagrodzenia zasadniczego za marzec 2016 r. , co razem daje kwotę 10.706,73 zł wypłacone za marzec 2016 r.

(zeznania odwołującej K. S. na rozprawie z 20.04.2018 r. – protokół rozprawy od 00:01:50 do 00:07:58; pismo o powierzeniu K. S. pracy z 09.03.2016 r. – k. 86 a.o. K. S.; pismo z 21.04.2016 r. – k. 90 a.o. K. S.)

Niezdolność do pracy odwołującej się powstała dnia 9 kwietnia 2016 r. i trwała nieprzerwanie do 12 sierpnia 2016 r.

Płatnik składek Urząd Miejski w W. wypłacił odwołującej wynagrodzone za czas niezdolności do pracy w okresie od 09.04.2016 r. do 11.05.2016 r. . Odwołująca wystąpiła do ZUS o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od 12.05.2016 r. do 10.08.2016 r.

(zaświadczenia (...)) akta organu rentowego; zaświadczenie płatnika składek z 21.09.2016 r. – akta organu rentowego)

Powyższy stan faktyczny był zasadniczo niesporny pomiędzy stronami. Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na dokumentach przedłożonych do akt sprawy, akt organu rentowego oraz akt osobowych K. S.. Sąd dał wiarę ponadto zeznaniom odwołującej w części dotyczącej okoliczności ustania stosunku pracy z Urzędem Miejskim w W. oraz przywróceniem do pracy oraz należnościami wypłaconymi przez pracodawcę.

Sąd zważył co następuje:

Przedmiotem rozpoznania Sądu w niniejszej sprawie było odwołanie K. S. od decyzji organu rentowego w przedmiocie ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 12.05.2016 r. do 10.08.2016 r. .

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. – Dz. U. z 2017 r. , poz. 1368, ze zm.; dalej jako: ustawa zasiłkowa), podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy.

W przypadku odwołującej się jednak nie miała ona okresu 12 miesięcy zatrudnienia poprzedzających powstanie jej niezdolności do pracy. Niezdolność do pracy powstała 09.04.2016 r. , a odwołująca się została przywrócona do pracy dopiero w 09.03.2016 r. , a więc zdążyła przepracować jeden, niepełny miesiąc. Dnia 09.04.2016 r. odwołująca była niezdolna do pracy wobec czego przepracowała okres od 09.03.2016 r. włącznie do 08.04.2016 r. włącznie. Za pełny miesiąc kalendarzy należy w tym przypadku uznać miesiąc następnny tj. kwiecień 2016 roku, gdyby odwołująca była zdolna do pracy i wykonywała ją.

W tym miejscu należy podkreślić, że art. 51 § 1 KP tworzy jedynie fikcję nieprzerwanego zatrudnienia, jeśli pracownik zostanie przywrócony do pracy. Przywrócenie pracownika do pracy na mocy wyr. sądowego ma skutek ex nunc. Oznacza to więc, że orzeczenie o przywróceniu do pracy restytuuje stosunek pracy na przyszłość, tj. doprowadza do powstania stosunku pracy, jaki istniał przed zakwestionowanym rozwiązaniem umowy o pracę, nie unieważnia ono natomiast bezprawnego oświadczenia pracodawcy z mocą wsteczną od momentu, w jakim oświadczenie to zostało złożone (wyrok SN z dnia 10 marca 2010 r. , sygn. akt II PK 265/09, a także wyrok SN z dnia 16 czerwca 2011 r. , sygn. akt I PK 272/10). Również w wyr. Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 15 maja 2014 r. , sygn. akt III AUa 34/14 wskazano, że pojęcie "okres pozostawania bez pracy", o którym mowa w art. 51 § 1 k.p. jest okresem świadczenia pracy, który nie jest okresem zatrudnienia ani okresem uznawanym za taki okres, a jedynie okresem podlegającym wliczeniu do okresu zatrudnienia. W związku z tym pracownik przywrócony do pracy orzeczeniem sądu, nie pozostaje w tym okresie w stosunku pracy. Orzeczenie to doprowadza do powstania stosunku pracy "na przyszłość" nie unieważnia natomiast bezprawnego oświadczenia pracodawcy z mocą wsteczną, tj. od momentu w jakim zostało złożone. W nowszym orzecznictwie należy też wskazać na pogląd wyrażony przez SN w wyr. z dnia 3 lutego 2016 r. , sygn. akt I PK 27/15, zgodnie z którym okresy pozostawania bez pracy wliczane do okresu zatrudnienia (art. 51 § 1 zd. 1 i art. 51 § 2 KP) nie są okresami zatrudnienia ani uznawanymi za te okresy.

Z powyższego wynika więc, że w wyniku przywrócenia do pracy odwołująca się nie była zatrudniona w Urzędzie Miasta w W. w okresie od 04.04.2014 r. do 08.03.2016 r.

Wobec tego należy uznać, że przed powstaniem niezdolności do pracy odwołującej się nie miała ona 12–miesięcznego okresu zatrudnienia. Zgodnie zaś z art. 36 ust. 2 ustawy zasiłkowej jeżeli niezdolność do pracy powstała przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, czyli przed upływem okresu 12 miesięcy zatrudnienia, podstawę wymiaru

zasiłku chorobowego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie za pełne miesiące kalendarzowe ubezpieczenia. Raz jeszcze jednak warto zwrócić uwagę, że stosunek pracy w wyniku przywrócenia odwołującej się do pracy został reaktywowany z dniem 09.03.2016 r. . oznacza to więc, że przed kwietniem 2016 r. , kiedy to powstała jej niezdolność do pracy, odwołująca się nie zdołała przepracować pełnego miesiąca kalendarzowego. Wobec tego nie można do obliczenia podstawy wymiaru jej zasiłku zastosować również art. 36 ust. 2 ustawy zasiłkowej.

Zastosowanie do sytuacji odwołującej się znajdzie natomiast art. 37 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Zgodnie z nim jeżeli niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie, które ubezpieczony będący pracownikiem osiągnąłby, gdyby pracował pełny miesiąc kalendarzowy. Dalej ustawa podaje, że chodzi tu o wynagrodzenie miesięczne określone w umowie o pracę lub w innym akcie, na podstawie którego powstał stosunek pracy, jeżeli wynagrodzenie przysługuje w stałej miesięcznej wysokości (art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy zasiłkowej).

Na tle powyższego należy więc uznać, że podstawą wymiaru zasiłku chorobowego jest kwota 2.700,00 zł, jako umówiona przez odwołującą się i jej pracodawcę kwota miesięcznego wynagrodzenia. Nie będzie jednak do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego wliczać się kwoty wypłaconej przez pracodawcę odwołującej się tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Nie mieści się ono bowiem w żadnej z kategorii wskazanych w art. 37 ust. 2 ustawy zasiłkowej, w szczególności nie jest to zmienny składnik wynagrodzenia odwołującej się. Sąd rozpoznający sprawę staje na stanowisku wyrażonym w wyr. SN z dnia 12 lipca 2011 r. o sygn. akt II PK 18/11 (LEX nr 1217289) wynagrodzenie za cały czas pozostawania bez pracy (art. 57 § 2 k.p.) należy obliczać według wynagrodzenia za pracę, jakie otrzymywałby pracownik, gdyby w tym czasie pracował. Wynagrodzenie z art. 57 k.p. jest szczególnym świadczeniem odszkodowawczym. Nie jest ono niewątpliwie wynagrodzeniem za pracę. Jego specyficzny charakter odszkodowawczy wyraża się w tym, że choć stanowi pokrycie szkody, jaką ponosi pracownik wskutek bezprawnego pozbawienia zatrudnienia, to jednakże samo świadczenie w istocie jest oderwane od poniesionej straty. Jest ono reglamentowane co do wysokości (zasadniczo do wynagrodzenia trzymiesięcznego, w przypadku pracowników szczególnie chronionych to ograniczenie nie obowiązuje) i co do sposobu jego wyliczenia. Wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy z art. 57 KP spełnia funkcję odszkodowawczą, nie stanowi wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy w pełnej wysokości jak okres pozostawania bez pracy. Okres 3 miesięczny spełnia funkcję limitującą. Zmienne składniki wynagrodzenia w rozumieniu art. 37 ust. 2 pkt 3 ustawy zasiłkowej, jak i w rozumieniu Kodeksu pracy są to składniki związane ze świadczeniem pracy przez pracownika. Wynika to z istoty stosunku pracy, gdzie wynagrodzenie za pracę przysługuje za pracę wykonaną. Wynagrodzenie w wysokości trzech kwot 2862,00 zł brutto, które zostało wypłacone odwołującej nie było wynagrodzeniem za pracę wykonaną, lecz za okres pozostawania bez pracy i spełniało funkcję odszkodowawczą. Wobec powyższego nie stanowił składnika zmiennego wynagrodzenia K. S. i jako takie nie podlegało wliczeniu do postawi wymiaru zasiłku chorobowego.

W związku z powyższym Sąd uznał odwołanie za zasadne w części i zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego za okres od 12.05.2016 r. do 10.08.2016 r. w wysokości 2.700,00 zł, a po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% w wysokości 2.329,83 zł. W pozostałym zakresie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 KPC oddalił odwołanie.